

Kvartalni bruto domaći proizvod Crne Gore

III kvartal 2020. godine (p)

Saopštenjem su predstavljeni rezultati preliminarnog obračuna kvartalnog bruto domaćeg proizvoda (QBDP), u tekućim i stalnim cijenama, primjenom potrošne metode za III kvartal 2020. godine.

Bruto domaći proizvod Crne Gore u III kvartalu 2020. godine iznosio je 1 213,4 miliona eura, dok je u istom periodu prošle godine iznosio 1 646,5 miliona eura.

Stopa realnog rasta BDP-a u III kvartalu 2020. godine iznosila je -26,9%.

Tabela 1. Kvartalni bruto domaći proizvod

	IIIQ 2020 (p)
BDP u tekućim cijenama, <i>mil. EUR</i>	1 213,4
BDP u stalnim cijenama, <i>mil. EUR</i>	1 203,3
Stopa nominalnog rasta, %	-26,3
Stopa realnog rasta, %	-26,9

Grafik 1. Realne stope rasta za IIIQ 2020, u %

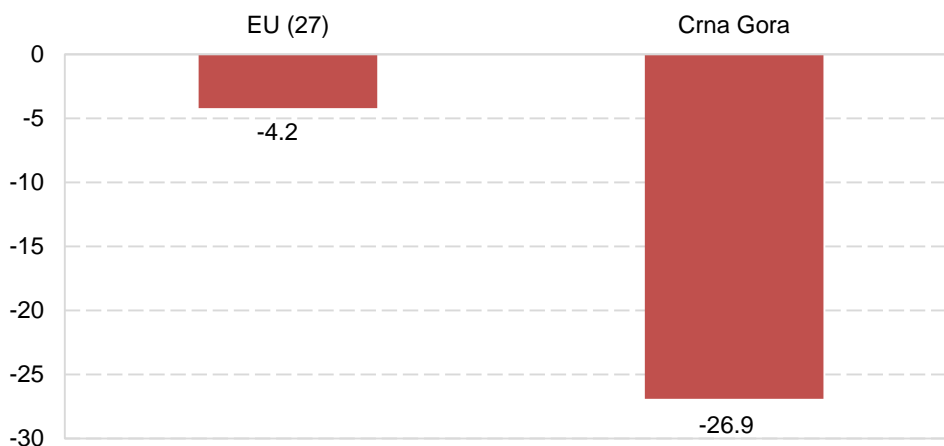

Tabela 2. Kvartalni BDP po potrošnoj metodi, tekuće cijene

Kategorije potrošnje		Vrijednost (u hilj. EUR)	
		IIIQ 2019	IIIQ 2020 (p)
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	1 088 078	1 129 867
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	878 713	892 286
1.2	1.2 Potrošnja države	209 365	237 580
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	331 455	296 963
3	3 Promjene u zalihama	47 139	109 588
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	179 835	-323 012
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	1 048 261	298 366
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	868 425	621 378
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	1 646 507	1 213 405

Tabela 3. Struktura kvartalnog BDP-a u tekućim cijenama, u %

Kategorija potrošnje		Struktura QBDP (%)	
		IIIQ 2019	IIIQ 2020 (p)
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	66,1	93,1
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	53,4	73,5
1.2	1.2 Potrošnja države	12,7	19,6
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	20,1	24,5
3	3 Promjene u zalihama	2,9	9,0
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	10,9	-26,6
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	63,7	24,6
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	52,7	51,2
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	100,0	100,0

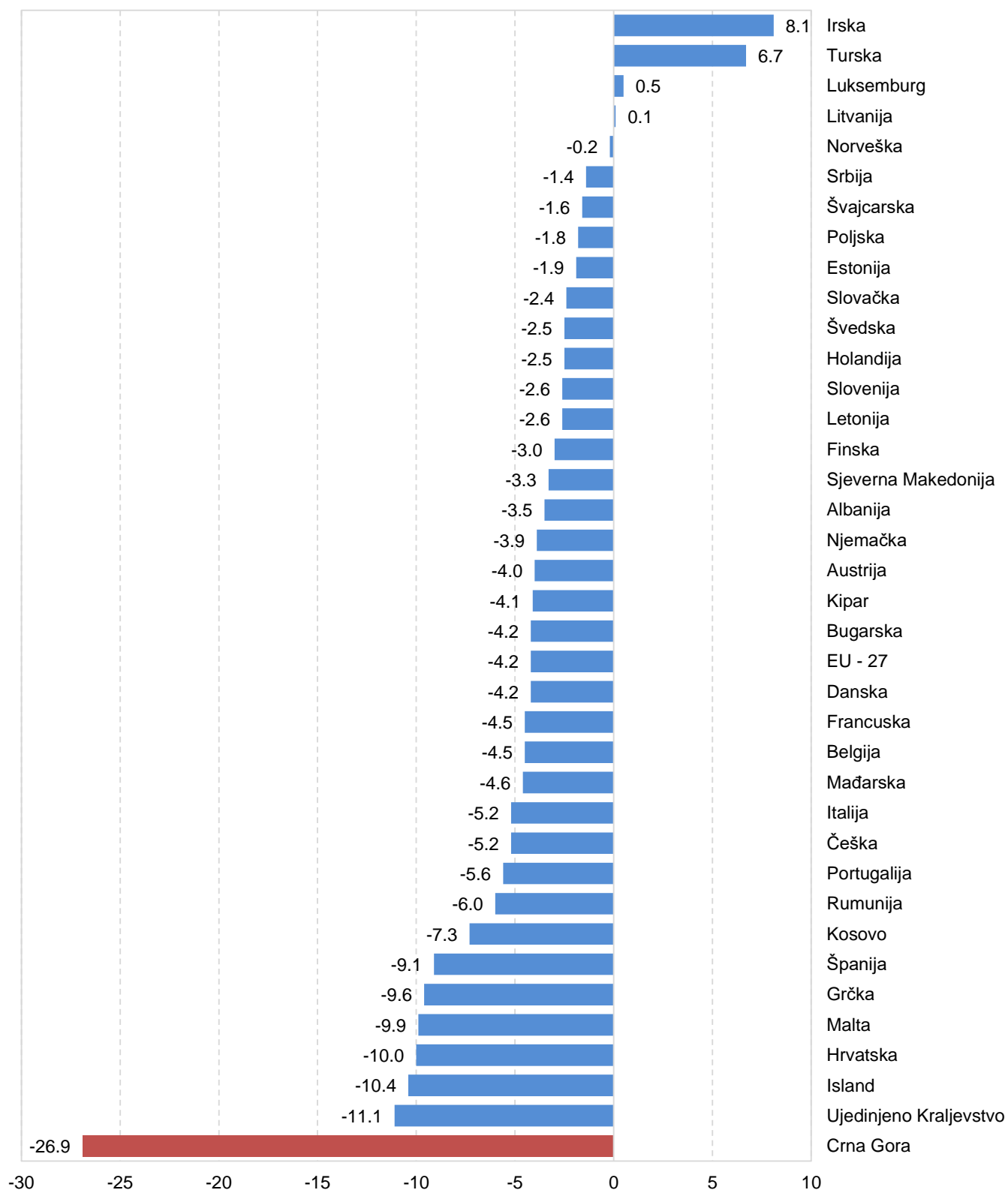
Tabela 4. Kvartalni BDP po potrošnoj metodi, stalne cijene

Kategorija potrošnje		Vrijednost (u hilj. EUR)	
		IIIQ 2019	IIIQ 2020 (p)
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	1 072 817	1 107 828
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	877 366	897 109
1.2	1.2 Potrošnja države	195 450	210 719
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	329 148	305 781
3	3 Promjene u zalihama	74 413	113 369
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	134 211	-323 657
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	998 433	309 572
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	864 221	633 229
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	1 610 589	1 203 320

Tabela 5. Struktura kvartalnog BDP-a u stalnim cijenama, u %

Kategorija potrošnje		Struktura QBDP (%)	
		IIIQ 2019	IIIQ 2020 (p)
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	66,6	92,1
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	54,5	74,6
1.2	1.2 Potrošnja države	12,1	17,5
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	20,4	25,4
3	3 Promjene u zalihama	4,6	9,4
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	8,3	-26,9
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	62,0	25,7
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	53,7	52,6
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	100,0	100,0

Grafik 2. Međunarodni pregled realnih stopa rasta BDP-a za IIIQ 2020

Podaci o stopama realnog rasta BDP-a koje objavljuje EUROSTAT nalaze se na internet adresi:
<http://ec.europa.eu/eurostat/tgm/refreshTableAction.do?tab=table&plugin=1&pcode=teina011&language=en>

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Uprava za statistiku objavljuje rezultate obračuna kvartalnog bruto domaćeg proizvoda (QBDP), u tekućim i stalnim cijenama, primjenom potrošnog pristupa, po kategorijama potrošnje.

Korišćena metodologija je u skladu sa Sistemom nacionalnih računa (SNA 2008) i Evropskim sistemom nacionalnih računa (ESA 2010).

Obračun kvartalnog BDP-a po potrošnoj metodi zasniva se na podacima sistema zvanične statistike Crne Gore. Shodno Zakonu o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike (Sl. list CG br 18/12) i Programu zvanične statistike 2019-2023 (Sl. list CG br. 07/19) kao glavni proizvođači zvanične statistike za osnovne komponente bruto domaćeg proizvoda definisani su:

- Uprava za statistiku realnog sektora i cijena,
- Centralna banka Crne Gore za monetarnu statistiku i statistiku bilansa plaćanja,
- Ministarstvo finansija za statistiku javnih finansija,
- Poreska uprava za statistiku fiskalnih prihoda i
- Uprava Carina za podatke uvoza i izvoza roba

Osnovne komponente BDP-a po potrošnoj metodi su:

- Lična potrošnja domaćinstava,
- Potrošnja države,
- Bruto investicije u osnovna sredstva,
- Promjene u zalihama,
- Saldo izvoza i uvoza roba i usluga

Izdaci za ličnu potrošnju domaćinstava obračunavaju se na osnovu podataka iz redovnih statističkih istraživanja (anketa o potrošnji domaćinstava, podaci statistike poljoprivrede, industrije, spoljne trgovine, statistike cijena), kao i podataka izvještajnih jedinica. Podaci se obračunavaju po metodi robnih tokova na detaljnom nivou klasifikacije lične potrošnje prema namjeni (COICOP).

Izdaci za finalnu potrošnju države obračunavaju se na osnovu podataka Ministarstva finansija primjenom ESA 2010 metodologije. Individualna potrošnja države obuhvata izdatke za obrazovanje, zdravstvo i socijalnu zaštitu i sport, kulturu i rekreaciju. Ostali izdaci države predstavljaju kolektivnu potrošnju (opšte javne službe, odbrana, javni red i bezbjednost, ekonomski poslovi, zaštita životne sredine i sl.). Podaci finalne potrošnje države su u skladu sa klasifikacijom funkcija države (COFOG klasifikacija).

Bruto investicije u osnovna sredstva obračunate su na osnovu metode robnih tokova. Za obračun bruto investicija u osnovna sredstva korišćeni su podaci redovnih statističkih istraživanja (statistike spoljne trgovine, istraživanja o građevinskim radovima, istraživanja o investicijama u osnovna sredstva) i podaci Poreske uprave.

Podaci o izvozu i uvozu roba i usluga obračunavaju se na osnovu podataka statistike spoljne trgovine Uprave za statistiku, podataka Uprave carina i podataka Bilansa plaćanja Centralne banke Crne Gore.

Obračun QBDP-a po potrošnoj metodi urađen je i u stalnim cijenama. Na osnovu raspoloživih podataka obračun je izvršen u stalnim cijenama primjenom metode ekstrapolacije za potrošnu kategoriju Potrošnja države, a za sve ostale potrošne kategorije obračun u stalnim cijenama je izvršen primjenom metode deflacije.

Izdaje Uprava za statistiku (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br. 2, telefon (+382) 20 230-811, faks (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremio:

Odsjek makro-ekonomskih statistika i nacionalnih računa

contact@monstat.org
